

שומרה לסביבה טובה ארגון שצמח מתוך היער

www.shomera.org, ohad@shomera.org.il, 02-6536883 אוהד גריינר SHOMERA

ומוסדות המופנים בין היתר בידי עיריית ירושלים והמשרד לאיכות הסביבה וכוללות גם אוכלוסיות שאינן מוכרות בתחום הסביבתי כבעלי צרכים מיוחדים, נוער בסיכון וקהילות חרדיות. אלו נפגשים בשטחי היער ובאתר השומרה, כמו גם בשטחי המוסדות ברחבי העיר לפעילויות לפיתוח מנהיגות סביבתית, סדנאות שימור משאבים וחקלאות. לציבור הרחב מוצעים קורסי גינון אורגני, סיורים וסדנאות בזמן חופשות והתנדבות שוטפת באתר השומרה.

המאבק לשימור יער ירושלים הפך במשך הזמן לדוגמא של עשייה קהילתית ובמסגרת זו אף הובילו הפעילים ושיתפו פעולה במספר רב של פרויקטים ביער כמו הקמת "מרכז החוויה", פעילות "מחבקים את היער", חלופות תכנון לפי גלילות, כביש 16 ועוד. במקביל יוזם הארגון כל העת תכניות חיוביות לשימור היער כדוגמת פרויקט טיילת היקפית סביב היער בשיתוף הקק"ל והעירייה ופרוייקט קבורה תת קרקעית בהר המנוחות בשיתוף מכון ירושלים, לניצול מירבי של השטח הקיים.

הארגון הוא אחד הגופים הפעילים בעיר בעשייה הסביבתית והוא מפעיל כ-5,000 משתתפים בתכניות מדי שנה, מהם כשליש בשטחי היער. יש דגש מיוחד על הבאת קבוצות לפעילויות מתמשכות, וביניהם תושבי העיר אשר אינם גרים בסמיכות ליער כדי להכיר להם את ערכיו וחשיבותו. מאז ראשיתו, כיוזמה מקומית בשכונה אחת, התרחב הארגון באופן ספונטני לכלל חלקי העיר כאשר היער ממשיך ומהווה את מקור ההשראה והעידוד לכוחה של עשייה ויכולתה להשפיע.

בשנת 1997 נפגשו מספר חברים תושבי שכונת הר נוף לחשוב יחדיו כיצד להגן על יער ירושלים מפני תכניות בניה ופיתוח, בכדי לשמר את נופו הנשקף מבתיהם. הם לא ידעו כי בתוך זמן קצר יהפוך מאבקם למאבק ציבורי נרחב אשר ידרוש משאבים ואנשי מקצוע, משרד ומתנדבים, צוותי חשיבה ואקטיביסטים וכל אלו רק בכדי להרחיק את מה שהתחיל כפגיעה בחצרם האחורית... לאחר שלמדו להכיר את מכלול האיומים הנשקפים ליער וערכו בו סקר משאבים מקצועי להכרת ערכיו השונים, הבינו מקימי הארגון כי מעבר למאבקים המתישים בתכניות השונות הגוזלים משאבים ואנרגיה מרובים, נדרש חזון נרחב יותר ליצירת תדמית חיובית ליער והובלת עשייה חיובית אשר תכיר לציבור ולגורמי התכנון את חשיבותו ליער ולתושביה.

שינוי התדמית החל בעשייה קהילתית של הוצאת סיורים להכרת היער ופעילויות חינוך סביבתי בבתי ספר וגני ילדים בשכונות שסביבו, תוך שימת דגש על הקשר שבין יהדות וסביבה בהתאמה לקהילות עמם פעלו. בהמשך נפתחו חוגי טבע וגינון שכונתיים כמענה פרקטי להזנחה שסביב, חוגים אשר החלו למשוך גם מבוגרים לעשייה החדשה. אתר חקלאות עתיקה בשטח היער הסמוך לשכונת הר נוף אשר נתגלה באותה התקופה בעקבות שריפת קוצים, אומץ אף הוא בידי הארגון בתמיכת הקק"ל ומשמש מאז כאתר טבע עירוני קהילתי המופעל בידי הארגון- אתר השומרה.

פעילות החינוך והקהילה של הארגון כיום נערכת בעיקרה לקבוצות מאורגנות של בתי ספר, מתנ"סים